

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisen toiminnan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027 / TeA

VD/4196/02.01.00.00/2023

TeA/JH

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Talouskehityksen ennakkointi on tällä hetkellä haasteellista. Venäjän hyökkäysota sivuvaikutuksineen on aiheuttanut inflaation kiihtymistä ja sen mukanaan tuoman korkojen nousun. Vuodelle 2023 ennustetaan 5,5 prosentin inflaatiota. Inflaatio yhdessä nousevien korkojen kanssa painavat erityisesti yksityistä kulutusta. Valtionvarainministeriö ennustaa Suomen talouden kutistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 7 prosenttiin viime vuoden 6,8 prosentista. Talouskasvua tulevat jatkossakin hidastamaan väestön ikääntyminen ja työn tuottavuuden heikko kasvu.

Kuntatalouden kustannuksia kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi kasvaa 5,0 prosenttia vuonna 2023. Inflaation kasvun on arvioitu hidastuvan, mutta olevan aiemmin arvioitua sitkeämpää. Henkilöstökustannukset muodostavat jatkossakin kuntatalouden suurimman kuluerän. Sopimuskorotukset kertaerineen vauhdittavat kuntatalouden työvoimakustannusten kasvua 4,85 prosentilla vuonna 2023. Palkankorotukset ylittävät niin sanotun yleisen linjan palkkauksen kehittämisohjelman takia.

Kuntatalouden toimintamenojen arvioidaan laskevan 56 prosenttia vuonna 2023 ja tulojen 41 prosenttia. Hyvinvointialueuudistuksessa nopeasti kasvavat sosiaali- ja terveystoimen siirtyivät pois kuntien vastuulta. Toimintamenoja laskee myös syntyvyyden laskusta aiheutuva palvelutarpeen lasku koulutuksessa sekä hallituskauden päätyminen, jonka myötä useita määräaikaista toimia päättyy. Ukrainan sotaa paenneet nostavat menoja, joita valtio kuitenkin kompensoi. Hyvinvointialueuudistus ei laske investointitarpeita muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi.

Kuntataloudessa vuosi 2023 tulee näyttämään talouslukujen perusteella erittäin vahvalta, sillä hyvinvointialueuudistuksen kuntien verotuloja laskeva vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa osan verotuloista tullessa vielä edellisvuosien perusteella. Kuntien pysyviin menoihin ja rahoitukseen tulee 2025 alkaen vaikuttamaan työ- ja elinkeinopalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle.

2. Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027

Vuoden 2024 talousarvion kehys Vantaan vuoden 2024 talousarvion kehysten lähtökohtana ovat Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 sekä kaupunkistrategia 2022–2025. Vuodesta 2024 alkaen vuosikatteen on tarkoitus olla ylijäämäinen.

Kehyspäätyöstä (KH 5.6.2023) puuttuivat vielä ratikkaorganisaation uudet vakanssit, toimialan hankintoihin tarvittava asiantuntija ja ilmastobudjetin toteutukseen tuleva vakanssi, Katrinebergin asemakaavallisen kilpailun ja ekosysteemihankkeen tarvitsemat määrärahat sekä kehysten jälkeen tarkentuneet hinnankorotukset kaukolämpöön, sähköön ja Vantaan tilapalveluilta ostettaviin palveluihin. Tonttikysyntä on asuntomarkkinoiden huonon tilanteen vuoksi vähäistä, mikä heijastuu maanmyyntivoittoihin, joiden talousarviota on jouduttu laskemaan. Rakentamisen nopea väheneminen näkyy myös mittaus- ja geopalvelujen tilaustöiden ja palvelumaksutuottojen vähenemisenä. Lisäksi vuokratuloihin tuo jatkossakin epävarmuutta mahdollisuus myydä vuokratut kiinteistöt.

Eläkemenoperusteinen maksu kaupungilta siirtyneistä työntekijöistä korvautui vuoden 2023 alusta tasausmaksulla, joka peritään eläkemaksuissa. Henkilöstökuluista on poistettu maksuille varattu määräraha.

Talousarviossa 2024 toimialan tuloiksi on asetettu noin 295 milj. euroa ja menoiksi noin 248 milj. euroa, jolloin toimintakatteeksi tulee 47 milj. euroa. Kehyksessä on koko kaupungin tasolla ennakoitu palkkaratkaisun vaikutukset vuodelle 2024, mutta vuonna 2024 voimaan astuvat paikallisesti sovittavat erät eivät vielä sisälly toimialan talousarviolukuihin.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty mm. keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

3. Sitovat tavoitteet ja toimialan tulokortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasosten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttäviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Ehdotukset vuoden 2024 toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2024 yhteydessä kaupunginvaltuustolle. Lautakunnalle hyväksyttäväksi esitetään toimialan tulokortti, joka perustuu kaupunkitasosten sitovien tavoitteiden ehdotukseen.

4. Henkilöstösuunnitelma 2024–2027

Toimialan henkilöstösuunnitelma on osa strategisen suunnittelun kokonaisuutta. Toimialan tavoitteena on toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa käytännön tasolla ennakoimalla, suunnittelemalla ja toimeenpanemalla muutokset resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Ennakoivan suunnittelun myötä avautuvien vakanssien toimenkuva voidaan muokata toimialan tarpeita palvelevaksi. Kaupungin kasvaessa myös kaupungin henkilöstömäärä kasvaa. Uusien vakanssien perustamisessa pyritään kuitenkin harkittuihin ja maltillisiin lisäyksiin. Vuodelle 2024 on tarve kymmenelle uudelle vakanssille. Talousarvio 2024 pitää sisällään määrärahat vakinaiselle sekä tiedossa olevalle määräaikaiselle henkilöstölle.

5. Investoinnit

Kehyksessä kaupungin suunniteltu bruttoinvestointitaso vuodelle 2024 oli 185,4 milj. euroa (investointiosa netto 181,9 milj. euroa). Vantaan ratikkapäätöstä ei ole huomioitu kehyksessä. Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan ei kuulu investointeja.

Kaupunkiympäristölautakunta 19.9.2023 § 9

Apulaiskapunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tehdä liitteen 1 mukainen taloussuunnitelmaesitys 2024–2027 käyttötalouden osalta,
- b) tehdä liitteen 1 mukainen esitys vuoden 2024 kaupunkiympäristön toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi kaupunkiympäristölautakunnan osalta, ja
- c) merkitä tiedoksi liitteen 2 mukainen henkilöstösuunnitelma 2024–2027.

Käsittely:

Merkittiin, että esittelijä teki talousarvioon liitteessä 3 luetellut korjaukset. Korjausliite on toimitettu lautakunnalle etukäteen.

Merkittiin, että esittelijä teki talousarvioon seuraavat muutokset:

Muutettiin talousarvion sivun 4 kolmannen kappaleen viimeinen lause muotoon (muutos kursiivilla):
"Tonttivarantoa *pitää kasvattaa* kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja".

Lisättiin talousarvion sivun 4 neljännen kappaleen loppuun seuraava teksti: "Vantaa toteuttaa aktiivisesti resurssiviisauden tiekartan mukaisia toimenpiteitä, jotka vahvistavat luonnon monimuotoisuutta vaalimalla olemassa olevaa luontoa, ennallistamalla uhanalaisia luontotyyppisiä sekä vahvistamalla luontoarvoja kaupunkiympäristössä. Yhtenä kehityskohteena toimiala kehittää toimintamallin, jonka avulla kaavoissa säästettäväksi suunniteltu puusto säilyy elinvoimaisena läpi rakennushankkeen toteutuksen."

Lisättiin sivulle 11 palvelualueen keskeiset tavoitteet -luvun ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava teksti: "Osana kaavoitusohjelmaa selvitämme kompensatiomallia rakentamisen takia menetettyjen luontoarvojen korvaamiseksi. Tavoitteena on löytää kokonaisheikentämättömyyden malli, joka varmistaa, että luonnon monimuotoisuus ei Vantaalla enää vähene."

Tehtiin sivun 12 toisen kokonaisen kappaleen toiseksi viimeiseen lauseeseen seuraava lisäys (lisäys kursiivilla): "Tavoitteena on torjua luonnon köyhtymistä, turvata monimuotoisuudeltaan arvokkaiden alueiden säilyttäminen, *sekä ennallistaa virtaavaa vesiluontoa ja muita arvokkaita luontotyyppisiä*."

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunta jätti asiaan yhteisen pöytäkirjalausuman:
"Lautakunta haluaa kiinnitettävän erityistä huomiota toimintatuottojen korkeaan määrään. Suhdanne-ym. tekijät huomioiden tavoite on epärealistinen."

Liitteet:

- Liite 1: Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027, kaupunkiympäristölautakunnan alainen toiminta (II)
- Liite 2: Kaupunkiympäristön henkilöstösuunnitelma 2024–2027
- Liite 3: Korjausliite talousarvioon 2024, kaupunkiympäristölautakunnan alainen toiminta

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi